

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพธุรกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านเกตุเหนือ ตำบลตะโก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่จะเสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ มีดังนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
Signit F	แทน ค่าสถิติทดสอบรวม
R	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R^2	แทน ค่าสถิติสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – distribution
t	แทน ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ
B	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนมาตรฐาน
Beta	แทน ค่ามาตรฐานสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
**	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
***	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001
A_1	แทน ปัจจัยด้านการมีผลประโยชน์ร่วม
A_2	แทน ปัจจัยด้านการมีอุดมการณ์ร่วม
A_3	แทน ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ
A_4	แทน ปัจจัยด้านการได้รับการสนับสนุนจากภายนอก
A_5	แทน ปัจจัยด้านระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม

- A₆ แทน ปัจจัยด้านความเสียหายของคณะกรรมการและสมาชิก
- B₁ แทน รูปแบบด้านกระบวนการได้มาซึ่งคณะกรรมการ
- B₂ แทน รูปแบบด้านกระบวนการได้มาซึ่งข้อบังคับของกลุ่ม
- B₃ แทน รูปแบบด้านขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้
- B₄ แทน รูปแบบด้านกระบวนการมีส่วนร่วม
- B₅ แทน รูปแบบด้านเทคนิคการจัดกระบวนการเรียนรู้
- B₆ แทน รูปแบบด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อจัดตั้งและบริหารกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ ประสบการณ์การทำงาน จำนวนปีที่เป็นสมาชิก
2. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน แปลคะแนนเป็นค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบและกระบวนการเรียนรู้ที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน แปลคะแนนเป็นค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน แปลคะแนนเป็นค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน กับรูปแบบและกระบวนการเรียนรู้ที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน
6. วิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน รูปแบบและกระบวนการเรียนรู้ที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน และศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอน มีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏผลดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่าง (N = 64)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	64	100
2. อายุ		
20 – 29 ปี	5	7.80
30 – 39 ปี	32	50.00
40 – 49 ปี	21	32.80
50 – 59 ปี	6	9.40
3. สถานภาพการสมรส		
สมรส	43	67.20
หย่าร้าง	11	17.20
หม้าย	10	15.60
4. การศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าการศึกษามัธยมศึกษา (ป. 4 หรือ ป. 6)	27	42.20
การศึกษามัธยมศึกษา (ป. 4 หรือ ป. 6)	37	57.80
5. อาชีพหลัก		
เกษตรกร	50	78.10
รับจ้างทั่วไป	14	21.90

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่าง (N = 64)	
	จำนวน	ร้อยละ
6. จำนวนปีที่ เป็นสมาชิก		
2 ปี	1	1.60
3 ปีขึ้นไป	63	98.40
7. ประสบการณ์ในการทำธุรกิจชุมชนมาก่อนเป็นกลุ่มปัจจุบัน เช่นเคยเป็นสมาชิกกลุ่มอุตสาหกรรมในครัวเรือน กลุ่มแปรรูป ผลิตภัณฑ์ กลุ่มชมรมแพทย์ กลุ่มอาชีพบริการ		
เคย	1	1.60
ไม่เคย	63	98.40

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 64 คน จำแนกตามเพศเป็นหญิง
จำนวน 64 คน (ร้อยละ 100) จำแนกตามอายุพบมากที่สุดได้แก่ อายุ 30-39 ปี
จำนวน 32 คน (ร้อยละ 50.00) รองลงมาได้แก่อายุ 40-49 ปี จำนวน 21 คน
(ร้อยละ 32.80) จำแนกตามสถานภาพการสมรสพบมากที่สุดได้แก่ สมรส จำนวน 43 คน
(ร้อยละ 67.20) รองลงมาได้แก่ หย่าร้าง จำนวน 11 คน (ร้อยละ 17.20) จำแนกตามระดับ
การศึกษาพบมากที่สุดได้แก่ จบการศึกษามัธยมศึกษา (ป. 4 หรือ ป. 6) จำนวน 37 คน
(ร้อยละ 57.80) รองลงมาได้แก่ จบการศึกษาดำกว่าภาคบังคับ (ป. 4 หรือ ป. 6) จำนวน
27 คน (ร้อยละ 42.20) จำแนกตามอาชีพพบมากที่สุดได้แก่ อาชีพเกษตรกร จำนวน
50 คน (ร้อยละ 78.10) รองลงมาได้แก่ รับจ้าง ทั่วไป จำนวน 21 คน (ร้อยละ 21.90)
จำแนกตามจำนวนปีที่ เป็นสมาชิกพบมากที่สุดได้แก่ 3 ปีขึ้นไป จำนวน 63 คน (ร้อยละ 98.40)
และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำธุรกิจกลุ่มตัวอย่างไม่เคยเป็นสมาชิกของกองทุนอื่นเลย
จำนวน 63 คน (ร้อยละ 98.40)

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน
กลุ่มตัวอย่างจำนวน 64 คน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพ
การดำเนินงานธุรกิจชุมชน

ข้อที่	ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงาน ธุรกิจชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1	การมีผลประโยชน์ร่วม	3.59	.80	มาก
	1.1 กลุ่มเกษตรกรมีการแบ่งปันรายได้ให้สมาชิก	4.12	.82	มาก
	1.2 มีดอกเบียเงินฝากให้สมาชิก	3.93	.73	มาก
	1.3 มีการพิจารณาเงินกู้แก่สมาชิกอย่างทั่วถึงและยุติธรรม	3.13	.71	ปานกลาง
	1.4 มีการจัดสวัสดิการให้กลุ่มเกษตรกร เช่นการให้สินเชื่อ เพื่อพัฒนาธุรกิจ การจัดสวัสดิการการรักษาพยาบาล การสงเคราะห์ผู้เสียชีวิต	3.18	.95	ปานกลาง
2	การมีอุดมการณ์ร่วม	3.26	.73	ปานกลาง
	2.1 กลุ่มเกษตรกรมีส่วนช่วยส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักขยัน การผลิตรูปแบบใหม่ ธุรกิจใหม่	3.00	.47	ปานกลาง
	2.2 กลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งระดมเงินทุน เพื่อให้ผู้ยืมแก่ สมาชิกในการลง ทุนในการดำเนินกิจการ	2.73	.71	ปานกลาง
	2.3 กลุ่มเกษตรกรสามารถช่วยให้สมาชิกช่วยเหลือซึ่งกัน และกันภายในกลุ่ม	3.31	1.00	ปานกลาง
	2.4 กลุ่มเกษตรกรสามารถช่วยเหลือพัฒนาอาชีพและ ความเป็นอยู่ของสมาชิก	4.01	.74	มาก
3	การมีส่วนร่วมของกรรมการและสมาชิก	3.39	.99	ปานกลาง
	3.1 ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมของกลุ่มเกษตรกร	4.49	1.51	มาก
	3.2 ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาในกลุ่ม	3.49	.83	ปานกลาง

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อที่	ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงาน ธุรกิจชุมชน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
	3.3 ท่านมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้	3.48	.90	ปานกลาง
	3.4 ท่านมีส่วนร่วมในการจัดเวทีประชาคม	3.48	.95	ปานกลาง
	3.5 ท่านมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการแก่สมาชิก	3.48	1.01	ปานกลาง
	3.6 ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินความก้าวหน้าของกลุ่ม	2.70	.88	ปานกลาง
	3.7 ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินแผนการปฏิบัติงาน ประจำปี	2.62	.88	ปานกลาง
4	ปัจจัยด้านการได้รับการสนับสนุนจากบุคคลภายนอก	4.43	1.43	มาก
	4.1 มีเจ้าหน้าที่ของรัฐ / เอกชน มาให้คำแนะนำช่วยเหลือ ในการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร	4.68	.66	มากที่สุด
	4.2 มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร มาจัดประชุมชี้แจง จัดอบรมให้ความรู้	4.89	.31	มากที่สุด
	4.3 มีการจัดไปทัศนศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ	4.14	.35	มาก
	4.4 ได้รับเอกสารเผยแพร่ความรู้จากหน่วยงานรัฐ / เอกชน	4.64	.48	มากที่สุด
	4.5 ได้รับการสนับสนุนจากผู้นำท้องถิ่น	3.82	.95	มาก
5	ระเบียบข้อบังคับขององค์กร	3.56	.79	มาก
	5.1 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีการกำหนดระเบียบของกลุ่มไว้ อย่างชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร	3.39	.96	ปานกลาง
	5.2 กลุ่มเกษตรกรมีระเบียบข้อบังคับที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ของชุมชน	4.49	.72	มาก
	5.3 ระเบียบข้อบังคับของกลุ่มมีส่วนเอื้ออาทร ต่อผู้ด้อยโอกาส	3.78	.72	มาก

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อที่	ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงาน ธุรกิจชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
5.4	ระเบียบข้อบังคับเป็นสิ่งที่ทุกคนปฏิบัติตาม	3.71	.67	มาก
5.5	ระเบียบข้อบังคับสอดคล้องกับเครือข่ายอื่น	2.44	.89	น้อย
6	ความเสถียรของกรรมการและสมาชิก	3.69	.77	มาก
6.1	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีส่วนร่วมทำให้ท่านเสถียร เพื่อส่วนรวม	4.07	.69	มาก
6.2	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีส่วนร่วมให้ทุกคนร่วมแรงร่วมใจ เพื่อส่วนรวม	4.31	.68	มาก
6.3	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีส่วนร่วมให้ทุกคนลงทุนทรัพย์เพื่อก พัฒนากิจกรรมของกลุ่ม	3.81	1.09	มาก
6.4	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีส่วนร่วมให้ทุกคนช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม	3.40	.92	ปานกลาง
6.5	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีส่วนร่วมให้ทุกคนช่วยเหลือสังคม	2.87	.45	ปานกลาง
	เฉลี่ย	3.65	.91	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.65) เมื่อจำแนกเป็นด้านปัจจัยการได้รับการสนับสนุนจากบุคคลภายนอกโดยภาพรวมปฏิบัติในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.43) โดยมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรมาจัดประชุมชี้แจง จัดอบรมให้ความรู้ มีเจ้าหน้าที่ของรัฐ / เอกชนมาให้คำแนะนำช่วยเหลือในการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรและได้รับเอกสารเผยแพร่ความรู้จากหน่วยงานของรัฐและเอกชน ซึ่งการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.89 4.68 4.64) ตามลำดับ ปฏิบัติในระดับมากได้แก่ มีการจัดไปศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และได้รับ

การสนับสนุนจากผู้นำท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย 4.14 3.82) ตามลำดับ ปัจจัยด้านความเสถียรของคณะกรรมการและสมาชิก โดยภาพรวมปฏิบัติในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.69) โดยกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีส่วนให้ทุกคนร่วมแรงร่วมใจเพื่อส่วนรวม กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีส่วนทำให้สมาชิกเสถียรเพื่อส่วนรวม กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีส่วนให้ทุกคนลงทุนทรัพย์เพื่อพัฒนากิจกรรมของกลุ่ม และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีส่วนให้ทุกคนช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม ซึ่งการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.31 4.07 3.81 3.40) ตามลำดับ การปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีส่วนให้ทุกคนช่วยเหลือสังคม (ค่าเฉลี่ย 2.87) ปัจจัยด้านการมีผลประโยชน์ร่วม โดยภาพรวมปฏิบัติในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.59) โดยกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีการแบ่งปันรายได้ให้กับสมาชิก และมีดอกเบี้ยเงินฝากให้สมาชิก (ค่าเฉลี่ย 4.12 3.93) ตามลำดับ ซึ่งการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนการปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่ มีการจัดสวัสดิการให้กลุ่มเกษตรกร เช่นการให้สินเชื่อเพื่อพัฒนาธุรกิจ การจัดสวัสดิการการรักษาพยาบาล การสงเคราะห์ผู้เสียชีวิต และการพิจารณาเงินกู้แก่สมาชิกอย่างทั่วถึงและยุติธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.18 3.13) ตามลำดับ ปัจจัยด้านระเบียบข้อบังคับขององค์กร โดยภาพรวมปฏิบัติในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.56) โดยกลุ่มเกษตรกรมีระเบียบข้อบังคับที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน ระเบียบข้อบังคับของกลุ่มมีส่วนเชื้ออาหารต่อผู้ด้อยโอกาส และระเบียบข้อบังคับเป็นสิ่งที่ทุกคนปฏิบัติตามซึ่งการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.49 3.78 3.71) ตามลำดับ ส่วนการปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีการกำหนดระเบียบของกลุ่มได้อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร (ค่าเฉลี่ย 3.35) และปฏิบัติน้อย ได้แก่ ระเบียบข้อบังคับสอดคล้องกับเครือข่ายอื่น (ค่าเฉลี่ย 1.71) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของกรรมการและสมาชิก โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.39) โดยสมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมของกลุ่มเกษตรกร ปฏิบัติในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.49) ส่วนการปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหากลุ่ม การมีส่วนร่วมในการจัดเวทีประชาคม การมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการแก่สมาชิก การมีส่วนร่วมในการประเมินความก้าวหน้าของกลุ่ม และการมีส่วนร่วมในการประเมินแผนปฏิบัติงานประจำปี (ค่าเฉลี่ย 3.49 3.48 3.48 3.48 2.70 2.62) ตามลำดับ ปัจจัยด้านการมีอุดมการณ์ร่วม โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.26) โดยกลุ่มเกษตรกรสามารถช่วยเหลือพัฒนาอาชีพความเป็นอยู่ของสมาชิก ปฏิบัติในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.01) ส่วน

การปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรสามารถช่วยให้สมาชิกช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ภายในกลุ่ม กลุ่มเกษตรกรมีส่วนช่วยส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักกัน การผลิตรูปแบบใหม่ ธุรกิจใหม่ และกลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งระดมเงินทุน เพื่อให้กู้ยืมแก่สมาชิกในการลงทุนในการดำเนินกิจการ (ค่าเฉลี่ย 3.31 3.00 2.73) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 รูปแบบและกระบวนการเรียนรู้ที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพ

การดำเนินงานธุรกิจชุมชน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 64 คน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับรูปแบบและกระบวนการเรียนรู้ ที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน

ข้อที่	รูปแบบและกระบวนการเรียนรู้ที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
7	กระบวนการได้มาซึ่งคณะกรรมการ	2.93	.77	ปานกลาง
7.1	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีการจัดเวทีชาวบ้านเพื่อเลือกคณะกรรมการ	2.93	.92	ปานกลาง
7.2	มีการให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการเลือกคณะกรรมการ	3.22	.86	ปานกลาง
7.3	กลุ่มของท่านมีคณะกรรมการได้มาจากมติเสียงข้างมาก	3.48	.68	ปานกลาง
7.4	กลุ่มของท่านมีเจ้าหน้าที่ของรัฐมาให้ความรู้วิธีการคัดเลือกคณะกรรมการ	2.39	.70	น้อย
7.5	ท่านพอใจในคุณสมบัติของคณะกรรมการที่เลือกมา	2.67	.69	ปานกลาง
8	กระบวนการได้มาซึ่งข้อบังคับของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	3.23	1.35	ปานกลาง
8.1	ข้อบังคับของกลุ่มของท่านผ่านความเห็นชอบจากสมาชิก	4.71	.54	มากที่สุด

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	รูปแบบและกระบวนการเรียนรู้ที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
8.2	กลุ่มของท่านมีระเบียบข้อบังคับต้องผ่านมติที่ประชุม	4.01	2.81	มาก
8.3	กลุ่มของท่านมีการจัดกระบวนการให้ความรู้แก่สมาชิกเกี่ยวกับการจัดทำระเบียบ	2.43	1.40	น้อย
8.4	กลุ่มของท่านมีระเบียบข้อบังคับที่สอดคล้องกับชุมชน	3.07	1.07	ปานกลาง
8.5	ระเบียบข้อบังคับของกลุ่มสอดคล้องกับเครือข่ายและประชาคมอื่น	1.95	.96	น้อย
9	ขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้	4.04	.79	มาก
9.1	ท่านมีความตระหนักในปัญหาของกลุ่มเกษตรกร	4.44	.78	มาก
9.2	ท่านมีความตระหนักในการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	3.45	.89	ปานกลาง
9.3	ท่านมีการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาของตนเองและกลุ่ม	4.15	.56	มาก
9.4	ท่านมีการเรียนรู้ในการปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเองและกลุ่ม	4.21	.88	มาก
9.5	ท่านมีการปรับปรุงแก้ไขกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเพื่อให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.95	.86	มาก
10	กระบวนการมีส่วนร่วม	3.33	.65	ปานกลาง
10.1	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีการให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกคณะกรรมการ	3.40	.68	ปานกลาง

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	รูปแบบและกระบวนการเรียนรู้ที่มีผลต่อการพัฒนา ศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
10.2	กลุ่มมีการให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการ ได้มาซึ่งข้อบังคับของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	3.12	.51	ปานกลาง
10.3	สมาชิกทุกคนของกลุ่มมีส่วนร่วมในการร่วมรับ ผลประโยชน์	3.25	.63	ปานกลาง
10.4	กลุ่มมีการให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมิน และตรวจสอบ	3.56	.80	มาก
11	เทคนิคและรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้	3.90	.63	มาก
11.1	ท่านศึกษาการทำธุรกิจชุมชนจากสื่อต่าง ๆ	3.89	.47	มาก
11.2	ท่านเข้าร่วมประชุมชี้แจงจากหน่วยงานราชการ และหน่วยงานภายนอก	3.57	.66	มาก
11.3	ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารจากภายนอกมาเสมอ	4.01	.77	มาก
11.4	กลุ่มของท่านมีการจัดเวทีประชาคมเพื่อกำหนด รูปแบบกลุ่ม	4.14	.63	มาก
12	การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อจัดตั้งและบริหาร กลุ่มอย่างน้อยเพียงใดในเรื่องต่อไปนี้	3.89	.74	มาก
12.1	ศึกษาจากเอกสาร	3.64	.82	มาก
12.2	ระดมความคิด	3.87	.92	มาก
12.3	ฝึกอบรม	4.29	.51	มาก
12.4	ศึกษาดูงาน	3.71	.65	มาก
12.5	การวิเคราะห์ปัญหาพร้อมกัน	3.97	.82	มาก
	เฉลี่ย	3.55	.82	มาก

จากตาราง 3 พบว่า รูปแบบและกระบวนการเรียนรู้ที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพ การดำเนินงานธุรกิจชุมชน โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.55) เมื่อจำแนก เป็นด้านขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้ การปฏิบัติโดยภาพรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.04) โดยสมาชิกมีความตระหนักในปัญหาของกลุ่ม สมาชิกมีการเรียนรู้ในการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาตนเองและกลุ่ม การเรียนรู้ในการแก้ปัญหาของตนเองและกลุ่มและการปรับปรุงแก้ไข กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เพื่อให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 4.44 4.21 4.15 3.95) ตามลำดับ ส่วนการปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่ มีความตระหนักในการช่วยเหลือผู้ด้อย โอกาสของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 3.45) ด้านเทคนิคการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.90) โดยกลุ่มมีการจัดเวทีประชาคมเพื่อกำหนด รูปแบบกลุ่ม สมาชิกได้รับข่าวสารจากภายนอกสม่ำเสมอ การศึกษาการทำธุรกิจชุมชนจากสื่อ ต่าง ๆ และการเข้าร่วมประชุมชี้แจงจากหน่วยงานราชการและหน่วยงานภายนอก ซึ่งการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.14 4.01 3.89 3.57) ตามลำดับ ด้านการจัดกระบวนการ เรียนรู้เพื่อจัดตั้งและบริหารกลุ่ม โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.89) โดยสมาชิกศึกษาจากการฝึกอบรม การวิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน การระดมความคิด การศึกษา สูงาน และการศึกษาจากเอกสาร ซึ่งการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.29 3.97 3.87 3.71 3.64) ตามลำดับ ด้านกระบวนการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.33) โดยกลุ่มมีการให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินตรวจสอบ ปฏิบัติใน ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.56) ส่วนการปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่ กลุ่มเปิดโอกาสให้ทุกคนมี ส่วนร่วมในการคัดเลือกคณะกรรมการ สมาชิกทุกคนของกลุ่มมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และกลุ่มเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการได้มาซึ่งข้อบังคับของกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 3.40 3.25 3.12) ตามลำดับ ด้านกระบวนการได้มาซึ่งข้อบังคับของกลุ่ม โดยภาพรวม การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.23) โดยข้อบังคับของกลุ่มผ่านความเห็นชอบจาก สมาชิก ปฏิบัติมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.71) การปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ กลุ่มมีระเบียบ ข้อบังคับต้องผ่านมติที่ประชุม (ค่าเฉลี่ย 4.01) ส่วนการปฏิบัติระดับปานกลาง ได้แก่ กลุ่มมี ระเบียบข้อบังคับที่สอดคล้องกับชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.07) และการปฏิบัติในระดับน้อย ได้แก่ มี การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สมาชิกเกี่ยวกับการจัดทำระเบียบ และระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม สอดคล้องกับเครือข่ายและประชาคมอื่น (ค่าเฉลี่ย 2.43 1.95) ตามลำดับ ด้านกระบวนการ ได้มาซึ่งคณะกรรมการ โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.93) โดย กลุ่มแม่บ้านจัดเวทีชาวบ้านเพื่อเลือกคณะกรรมการ คณะกรรมการได้มาจากมติเสียงข้างมาก

สมาชิกมีส่วนร่วมในการเลือกคณะกรรมการ ซึ่งการปฏิบัติในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.48 3.22 2.93) ตามลำดับ ส่วนการปฏิบัติในระดับน้อย ได้แก่ มีเจ้าหน้าที่ของรัฐมาให้ความรู้ วิธีการคัดเลือกคณะกรรมการ (ค่าเฉลี่ย 2.39)

ตอนที่ 4 ศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 64 คน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับศักยภาพการดำเนินงาน ธุรกิจชุมชน

ข้อที่	ศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
13	ศักยภาพทางเศรษฐกิจ ด้านการเงินและทรัพยากร	3.02	.68	ปานกลาง
13.1	มีการระดมทุนจากสมาชิกสม่ำเสมอ	2.20	.56	น้อย
13.2	ขนาดของกองทุนที่ระดมจากสมาชิกเพิ่มทุกปี	3.21	.72	ปานกลาง
13.3	ทุนในการดำเนินงานเป็นของสมาชิกทั้งหมด	2.90	.92	ปานกลาง
13.4	สมาชิกมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของทุนเท่ากัน	2.39	.68	น้อย
13.5	สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นเมื่อดำเนินการกับภายหลังดำเนินการ	3.51	.59	มาก
13.6	มีการรวมกลุ่มทำให้เงินออมของสมาชิกกลุ่มเพิ่มขึ้น	3.81	.46	มาก
13.7	กลุ่มมีกำไรเพิ่มขึ้นทุกปี	2.70	.88	ปานกลาง
13.8	มีสวัสดิการให้แก่สมาชิกกลุ่ม	2.81	1.00	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	ศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
13.9	มีการนำเงินออมของกลุ่มไปทำสวัสดิการ เพื่อช่วยเหลือชุมชน เช่น ซ่อมถนน จัดอาหารกลางวันสำหรับนักเรียน	2.87	1.04	ปานกลาง
13.10	กลุ่มมีการพึ่งพา หรือขอรับการสนับสนุน จากหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรภายนอก กลุ่ม	3.93	.53	มาก
13.11	มีเงินทุนหมุนเวียนในกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ	3.40	.83	ปานกลาง
13.12	มีระบบบัญชี ตรวจสอบบัญชีอย่างเป็น ระบบสามารถตรวจสอบได้	2.57	.88	ปานกลาง
14	ศักยภาพทางเศรษฐกิจ ด้านการตลาด	3.89	.72	มาก
14.1	มีแหล่งวัตถุดิบที่แน่นอนในการดำเนินงาน	3.43	1.00	ปานกลาง
14.2	มีคณะกรรมการสรรหาและคัดสรรคุณภาพ	3.31	.83	ปานกลาง
14.3	กลุ่มมีแหล่งวัตถุดิบเป็นของตนเอง	4.25	.51	มาก
14.4	กลุ่มมีตลาดรับซื้อสินค้าที่แน่นอน มากกว่า 1 แห่ง	4.00	.69	มาก
14.5	กลุ่มมีการขยายตลาดเพิ่มหลายช่องทาง (ขายตรง ฝากขาย ส่งออก)	4.46	.59	มาก
15	ศักยภาพทางเศรษฐกิจ แหล่งเงินทุน	2.96	1.09	ปานกลาง
15.1	กลุ่มได้รับเงินทุนสนับสนุนจากภายนอก	2.51	.94	ปานกลาง
15.2	กลุ่มได้รับเงินทุนจากเงินฝากของสมาชิก	2.67	1.15	ปานกลาง
15.3	กลุ่มได้รับเงินทุนจากกำไรการขายผลิตภัณฑ์	3.71	1.14	มาก
15.4	กลุ่มได้รับบริจาคจากแหล่งอื่น	2.98	1.13	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	ศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน	X	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
16	ศักยภาพทางเศรษฐกิจ ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง สามารถตอบสนองต่อกลุ่มอย่างบูรณาการ	3.43	1.27	มาก
	16.1 กิจกรรมที่สามารถแก้ไขปัญหาให้ชุมชน	4.49	.97	มาก
	16.2 ระบบการจัดสวัสดิการเหมาะสม	2.49	1.29	น้อย
	16.3 การขยายกิจการอย่างต่อเนื่อง	3.60	.96	มาก
	16.4 การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้าน	4.49	.87	มาก
	16.5 การสร้างเครือข่ายในกลุ่มและระหว่างหมู่บ้าน	2.08	1.01	น้อย
17	ศักยภาพทางเศรษฐกิจ ด้านการพึ่งตนเอง ทางเศรษฐกิจ	4.10	.73	มาก
	17.1 มีคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพสินค้า ก่อนออกจำหน่าย	3.35	1.04	ปานกลาง
	17.2 กลุ่มมีสถานที่จำหน่ายสินค้าของตนเอง	4.51	.56	มากที่สุด
	17.3 มีกลุ่มอาชีพอื่นมาซื้อสินค้าของกลุ่มไปจำหน่าย	2.57	.93	ปานกลาง
	17.4 รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของลูกค้า	4.43	.77	มาก
	17.5 มีการประชาสัมพันธ์ความเสี่ยงและผลิตภัณฑ์ของ กลุ่มทางสื่อวิทยุ โทรทัศน์ ป้ายโฆษณา	4.54	.50	มากที่สุด
	17.6 มีการพัฒนารูปแบบของสินค้าให้ตรงกับ ความต้องการของตลาด	4.29	1.01	มาก
	17.7 สินค้าของกลุ่มผลิตตามที่ลูกค้าสั่ง	4.52	.62	มากที่สุด
	17.8 มีการนำสินค้าของกลุ่มออกจำหน่ายใน งานเทศกาลต่างๆ	4.60	.51	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	ศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
18	ด้านสังคมวัฒนธรรม ด้านความเป็นองค์กร	4.20	.76	มาก
	18.1 ความสัมพันธ์ในหมู่สมาชิกเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ	3.85	.73	มาก
	18.2 การดำเนินงานของกลุ่มดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง	4.06	.97	มาก
	18.3 สมาชิกให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	4.15	.81	มาก
	18.4 สมาชิกมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเอง และผู้อื่น	4.05	.62	มาก
	18.5 กลุ่มมีกิจกรรมร่วมกันในการแก้ปัญหา	4.21	.86	มาก
	18.6 สมาชิกมีจิตสำนึกในการรักท้องถิ่น	4.26	.61	มาก
	18.7 มีการยอมรับกฎ ระเบียบ กติการ่วมกัน	4.45	.85	มาก
	18.8 สมาชิกรู้จักหน้าที่และมีความรับผิดชอบสูง	4.57	.63	มากที่สุด
19	ด้านสังคมวัฒนธรรม ด้านองค์กรมีการตอบสนอง ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ	4.18	1.02	มาก
	19.1 สมาชิกมีความสามารถในการเรียนรู้เท่าทัน สถานการณ์	4.35	.72	มาก
	19.2 กิจกรรมของกลุ่มตอบสนองต่อความต้องการ ของสมาชิก	4.25	1.31	มาก
	19.3 สมาชิกได้รับประโยชน์เท่ากัน	3.95	1.05	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	ศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
20	ด้านสังคมวัฒนธรรม ด้านการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายการเรียนรู้	3.59	.94	มาก
20.1	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเป็นสมาชิกเครือข่ายและมี ส่วนร่วมในกิจกรรม	2.50	1.57	ปานกลาง
20.2	มีการสนับสนุนให้การฝึกอบรมแก่คณะกรรมการ และสมาชิก	4.17	.98	มาก
20.3	จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้สม่ำเสมอ	3.98	.70	มาก
20.4	มีการติดต่อสื่อสารกันระหว่างสมาชิกขององค์กร	2.23	1.36	น้อย
20.5	สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้ชุมชนอื่นได้	4.12	.51	มาก
20.6	มีกิจกรรมเรียนรู้สอดคล้องกับปัญหาความ ต้องการของสมาชิก	4.56	.55	มากที่สุด
	เฉลี่ย	3.67	.90	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.67) เมื่อจำแนกเป็นด้านสังคมวัฒนธรรมความเป็นองค์กร โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.20) โดยสมาชิกรู้จักหน้าที่มีความรับผิดชอบสูง ปฏิบัติในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.57) ส่วนการปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ การยอมรับกฎระเบียบและกติการ่วมกัน (ค่าเฉลี่ย 4.45) สมาชิกมีจิตสำนึกในการรักท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย 4.26) กลุ่มมีกิจกรรมร่วมกันในการแก้ปัญหา (ค่าเฉลี่ย 4.21) สมาชิกให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 4.15) ด้านองค์กรมีการตอบสนองปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยภาพรวมปฏิบัติในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.18) และประเด็นที่สมาชิกปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ สมาชิกมีความสามารถในการเรียนรู้เท่าทันสถานการณ์ (ค่าเฉลี่ย 4.35) กิจกรรมของกลุ่มตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิก (ค่าเฉลี่ย 4.25) ด้านเศรษฐกิจการพึ่งตนเองทาง

เศรษฐกิจ โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.10) และประเด็นที่สมาชิกปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ การนำสินค้าของกลุ่มออกจำหน่ายในงานเทศกาลต่าง ๆ (ค่าเฉลี่ย 4.60) การประชาสัมพันธ์ชื่อเสียงผลิตภัณฑ์ของกลุ่มทางสื่อวิทยุ โทรทัศน์ ป้ายโฆษณา (ค่าเฉลี่ย 4.54) สินค้าของกลุ่มผลิตตามที่ถูกคำสั่ง (ค่าเฉลี่ย 4.52) สมาชิกปฏิบัติในระดับมากได้แก่ รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของลูกค้า (ค่าเฉลี่ย 4.43) และมีการพัฒนารูปแบบของสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาด (ค่าเฉลี่ย 4.29) ส่วนการปฏิบัติในระดับปานกลางได้แก่ มีคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพสินค้าก่อนออกจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 3.35) และมีกลุ่มอาชีพอื่นมาซื้อสินค้าของกลุ่มไปจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 2.57) ด้านเศรษฐกิจการตลาด โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.89) ประเด็นที่สมาชิกปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มมีการขยายตลาดเพิ่มหลายช่องทาง (ขายตรง ขายฝาก ส่งออก) (ค่าเฉลี่ย 4.46) กลุ่มมีแหล่งวัตถุดิบเป็นของตนเอง (ค่าเฉลี่ย 4.25) และกลุ่มมีตลาดที่รับซื้อแน่นอนมากกว่า 1 แห่ง (ค่าเฉลี่ย 4.00) ส่วนการปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่ มีแหล่งวัตถุดิบแน่นอนในการดำเนินงาน (ค่าเฉลี่ย 3.43) และมีคณะกรรมการสรรหาและคัดสรรคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 3.31) ด้านสังคมวัฒนธรรมการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.59) ประเด็นที่มีการปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ มีกิจกรรมเรียนรู้สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของสมาชิก (ค่าเฉลี่ย 4.56) การปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ มีการสนับสนุนการฝึกอบรมให้แก่คณะกรรมการและสมาชิก (ค่าเฉลี่ย 4.17) สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้ชุมชนอื่นได้ (ค่าเฉลี่ย 4.12) และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้สม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ย 3.98) การปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเป็นสมาชิกเครือข่ายและมีส่วนร่วมในกิจกรรม ส่วนการปฏิบัติในระดับน้อย ได้แก่ มีการติดต่อสื่อสารกันระหว่างสมาชิกองค์กร (ค่าเฉลี่ย 2.23) ด้านเศรษฐกิจกิจกรรมต่อเนื่องสามารถตอบสนองต่อกลุ่มอย่างบูรณาการ โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.43) ประเด็นที่มีการปฏิบัติในระดับมาก ได้แก่ กิจกรรมที่ทำสามารถแก้ปัญหาให้ชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.49) การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้าน (ค่าเฉลี่ย 4.49) และการขยายกิจการอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 3.60) ส่วนการปฏิบัติในระดับน้อย ได้แก่ ระบบการจัดสวัสดิการเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 2.49) และการสร้างเครือข่ายในกลุ่มและระหว่าง หมู่บ้าน (ค่าเฉลี่ย 2.08) ด้านเศรษฐกิจการเงินและทรัพยากร โดยภาพรวมปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.02) ประเด็นที่มีการปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มมีการพึ่งพาหรือขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรภายนอกกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 3.39) และมีการรวมกลุ่มทำให้เงินออมของสมาชิกกลุ่มเพิ่มขึ้น (ค่าเฉลี่ย 3.81)

การปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่ มีเงินทุนหมุนเวียนในกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ย 3.40) และขนาดของกองทุนที่ระดมจากสมาชิกเพิ่มทุกปี (ค่าเฉลี่ย 3.21) ส่วนการปฏิบัติในระดับน้อย ได้แก่ สมาชิกมีสัดส่วนในการเป็นเจ้าของหุ้นเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 2.39) และมีการระดมทุนจากสมาชิกสม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ย 2.20) ด้านเศรษฐกิจแหล่งเงินทุน โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.96) ประเด็นที่มีการปฏิบัติมาก ได้แก่ กลุ่มได้รับเงินทุนจากกำไรการขายผลิตภัณฑ์ (ค่าเฉลี่ย 3.71) การปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่ กลุ่มได้รับบริจาคจากแหล่งอื่น (ค่าเฉลี่ย 2.98) กลุ่มได้รับเงินทุนจากเงินฝากของสมาชิก (ค่าเฉลี่ย 2.67) และกลุ่มได้รับเงินทุนสนับสนุนจากภายนอก (ค่าเฉลี่ย 2.51)

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่เกี่ยวข้อง ปฏิกิริยาผลดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงค่าเมตริกความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทุกตัว

ตัวแปร	A ₁	A ₂	A ₃	A ₄	A ₅	A ₆	B ₁	B ₂	B ₃	B ₄	B ₅	B ₆
A ₁		.163**	.035	.618*	.151**	.315*	.234*	.254*	.136*	.250**	.647*	.081*
A ₂			.032	.067	.196**	.089	.028	.056	.055	.146*	.064	.095
A ₃				.435**	.395**	.720**	.473**	.011	.011	.259**	.557**	.490
A ₄					.477**	.447**	.307**	.100	.103	.006	.281**	.255**
A ₅						.471**	.241**	.035	.042	.030	.734**	.451**
A ₆							.559**	.085	.082	.055	.291**	.323**
B ₁								.097	.098	.259**	.596	.429**
B ₂									.052	.051	.291**	.336**
B ₃										.182**	.022	.129**
B ₄											.158**	.319**
B ₅												.425**
B ₆												

* Correlation is significant at the 0.05 level ** Correlation is significant at the 0.01 level

จากตาราง 5 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพ การดำเนินงานธุรกิจชุมชน กับรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพ ธุรกิจชุมชน จำแนกตามความสัมพันธ์กันในทางบวก ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากความสัมพันธ์ระดับสูงสุดไประดับต่ำสุด ดังนี้ ปัจจัยด้านระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม กับรูปแบบด้านเทคนิคการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ($R = .734^{**}$) ปัจจัยด้านความเสถียรกับ รูปแบบด้านกระบวนการได้มาซึ่งคณะกรรมการ ($R = .559^{**}$) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการกับรูปแบบเทคนิคการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ($R = .557^{**}$) และรูปแบบการได้มา ซึ่งคณะกรรมการ ($R = .473^{**}$) ปัจจัยด้านระเบียบข้อบังคับของกลุ่มกับรูปแบบด้านการจัด กระบวนการเรียนรู้เพื่อจัดตั้งและบริหารกลุ่ม ($R = .451^{**}$) ปัจจัยด้านความเสถียรกับรูปแบบ การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อจัดตั้งและบริหารกลุ่ม ($R = .323^{**}$) ปัจจัยด้านการได้รับสนับสนุน จากภายนอกกับรูปแบบการได้มาซึ่งคณะกรรมการ ($R = .307^{**}$) และรูปแบบด้านเทคนิคการจัดการ กระบวนการเรียนรู้ ($R = .281^{**}$) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการกับรูปแบบด้าน ขั้นตอนการจัดการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ($R = .259^{**}$) ปัจจัยด้านการได้รับสนับสนุนจากภายนอกกับ รูปแบบด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อจัดตั้งและบริหารกลุ่ม ($R = .255^{**}$) ปัจจัยด้านการมี ผลประโยชน์กับรูปแบบด้านกระบวนการมีส่วนร่วม ($R = .250^{**}$) ปัจจัยด้านระเบียบข้อบังคับ ของกลุ่มกับรูปแบบด้านกระบวนการได้มาซึ่งคณะกรรมการ ($R = .241^{**}$)

เมื่อจำแนกถึงความสัมพันธ์กันในทางบวก ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จากความสัมพันธ์ระดับสูงสุดไประดับต่ำสุด ดังนี้ ปัจจัยด้านการมีผลประโยชน์มีความสัมพันธ์ กับรูปแบบด้านเทคนิคการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ($R = .647^{*}$) รูปแบบการได้มาซึ่งขั้วบังคับของ กลุ่ม ($R = .254^{*}$) รูปแบบด้านกระบวนการได้มาซึ่งคณะกรรมการ ($R = .234^{*}$) และรูปแบบ ด้านการจัดการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อจัดตั้งและบริหารกลุ่ม ($R = .081^{*}$) และเมื่อพิจารณา ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทุกตัว ที่ใช้ในการวิเคราะห์ก็ไม่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินไป คือไม่มีค่าสหสัมพันธ์สูงกว่า 0.80 ซึ่งไม่ได้ละเมิดข้อตกลงของการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ดังนั้นจึงสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ได้ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2540 : 335)

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่สามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตาม โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis : MRA) ผลวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชนกับศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน

ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ (ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาฯ)	B	Beta	T	Sig.
Multiple R = 0.586	การมีผลประโยชน์	0.378	0.327	2.266	.991
R ² = 0.348	การมีอุดมการณ์ร่วม	0.469	0.220	2.994	.000***
R ² adj = 0.316	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ	0.666	0.444	2.070	.000***
F = 7.225	การได้รับการสนับสนุนจากภายนอก	0.729	0.532	3.567	.001***
Sig. F = .000	ระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม	0.653	0.635	2.415	.000***
	ความเสถียร	0.808	0.431	1.649	.993

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากตาราง 6 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชนโดยรวม พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน (ตัวแปรตาม) ได้แก่ การมีอุดมการณ์ร่วม (Beta = 0.220 t = 2.994 Sig = 0.000) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ (Beta = 0.444 t = 2.070 Sig = 0.000) การได้รับการสนับสนุนจากภายนอก (Beta = 0.532 t = 3.567 Sig = 0.001) ระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม (Beta = 0.635 t = 2.415 Sig = 0.000) ทั้งนี้สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมด อธิบายความผันแปรของตัวแปรตามได้ในระดับค่อนข้างน้อย ร้อยละ 34.80 (R² = 0.348) ตัวแปรอิสระทุกตัวที่นำเข้าสู่สมการทดสอบ

ความถดถอยพหุมีเหตุผลปัจจัยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน (Sig. F = 0.000) สำหรับตัวแปรอื่น ๆ เช่น การมีผลประโยชน์ ความเสียสละ ต่างก็มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชนอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 7 แสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุของรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ที่มีผลต่อการดำเนินงานธุรกิจชุมชนกับศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน

ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ (รูปแบบกระบวนการเรียนรู้)	B	Beta	T	Sig.
Multiple R = 0.496	กระบวนการได้มาซึ่ง	0.389	0.412	2.346	.000***
R ² = 0.357	คณะกรรมการ				
R ² adj = 0.327	กระบวนการได้มาซึ่ง	0.523	0.199	2.704	.261
F = 7.255	ข้อบังคับของกลุ่ม				
Sig. F = .000	ขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้	0.455	0.236	2.059	.480
	กระบวนการมีส่วนร่วม	0.681	0.574	2.987	.000***
	เทคนิคและรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้	0.703	0.689	2.258	.983
	การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อจัดตั้งและบริหารกลุ่ม	0.980	0.431	1.963	.000***

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากตาราง 7 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน ได้แก่ กระบวนการได้มาซึ่งคณะกรรมการ (Beta = 0.412 t = 2.346 Sig = 0.000) กระบวนการมีส่วนร่วม (Beta = 1.431 t = 1.963 Sig = 0.000) การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อจัดตั้งและบริหารกลุ่ม (Beta = 0.199 t = 2.704 sig = 0.261) ทั้งนี้สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมด อธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ในระดับค่อนข้างน้อยร้อยละ 35.70 (R² = 0.357) และตัวแปรอิสระทุกตัวที่นำเข้าสู่สมการ

ทดสอบถดถอยพหุที่มีผลต่อศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน (Sig. F = 0.000) สำหรับตัวแปรอื่น ๆ เช่น เทคนิคและรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ และขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้ต่างก็มีผลต่อศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชนอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 8 แสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน กับศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชนด้านเศรษฐกิจ

ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ (ปัจจัยที่ส่งผลฯ)	B	Beta	T	Sig.
Multiple R = 0.894	การมีผลประโยชน์	-0.136	-0.82	.642	0.524
R ² = 0.799	การมีอุดมการณ์ร่วม	0.599	0.116	1.806	0.076
R ² adj = 0.781	การมีส่วนร่วมของสมาชิก	1.147	0.395	5.888	0.000***
F = 46.041	การได้รับการสนับสนุนจากภายนอก	1.574	0.639	5.211	0.000***
Sig. F = .000	ระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม	-.921	-0.191	2.934	0.005
	ความเสียสละ	0.230	0.573	5.412	0.001***

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากตาราง 8 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชนกับศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชนด้านเศรษฐกิจ พบว่าตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของสมาชิก (Beta = 0.395 t = 5.888 Sig = 0.000) การได้รับการสนับสนุนจากภายนอก (Beta = 0.639 t = 5.211 Sig = 0.000) ความเสียสละ (Beta = 0.573 t = 5.412 Sig = 0.001) ระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่ม (Beta = -0.191 t = 2.934 Sig = 0.005) การมีอุดมการณ์ร่วม (Beta = 0.116 t = 1.806 Sig = 0.076) ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมด อธิบายความผันแปรของตัวแปรตามในระดับค่าอนข้างสูง ร้อยละ 79.90 (R² = 0.799) และตัวแปรอิสระทุกตัวที่นำเข้าสู่สมการถดถอยพหุมีผลต่อ ศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชนด้านเศรษฐกิจ (Sig. F = 0.000) ยกเว้นการมีผลประโยชน์ส่งผลในระดับน้อย

ตาราง 9 แสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพ การดำเนินงานธุรกิจชุมชน กับศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชนด้านสังคมวัฒนธรรม

ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ (ปัจจัยที่ส่งผล)	B	Beta	T	Sig.
Multiple R = 0.645	การมีผลประโยชน์	-1.249	-0.638	5.499	0.000***
R ² = 0.416	การมีอุดมการณ์ร่วม	-0.407	-0.075	0.628	0.098
R ² adj = 0.387	การมีส่วนร่วมของสมาชิก	-0.717	-0.190	1.821	0.074
F = 14.25	การได้รับสนับสนุนจากภายนอก	-1.145	-0.537	4.870	0.000***
Sig. F = .000	ระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม	-0.586	-0.478	0.702	0.052
	ความเสถียร	-0.374	-0.056	4.963	0.002

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากตาราง 9 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนา ศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชนกับศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชนสังคมวัฒนธรรม พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตาม ได้แก่ การมีผลประโยชน์ (Beta = -0.638 t = 5.499 Sig = 0.000) การได้รับสนับสนุนจากภายนอก (Beta = -0.537 t = 4.870 Sig = 0.000) ความเสถียร (Beta = -0.056 t = 4.963 Sig = 0.002) ทั้งนี้สามารถ อธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมด อธิบายความผันแปรของตัวแปรตามในระดับ ค่อนข้างน้อย ร้อยละ 41.60 (R² = 0.416) และตัวแปรอิสระทุกตัวที่นำเข้าสู่สมการถดถอยพหุ มีผลต่อศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชนด้านสังคมวัฒนธรรม (Sig. F = 0.000) ยกเว้น ระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม การมีส่วนร่วมของสมาชิกและการมีอุดมการณ์ร่วมส่งผลในระดับน้อย

ตาราง 10 แสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุของรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน กับศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชนด้านเศรษฐกิจ

ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ (รูปแบบกระบวนการฯ)	B	Beta	T	Sig.
Multiple R = 0.819	กระบวนการได้มาซึ่งคณะกรรมการ	0.840	0.482	2.967	0.004**
R ² = 0.671	กระบวนการ				
R ² adj = 0.643	กระบวนการได้มาซึ่งข้อบังคับ	-0.225	-0.092	0.510	0.612
F = 32.640	ขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้	0.888	0.293	3.416	0.001***
Sig. F = .000	กระบวนการมีส่วนร่วม	0.423	0.165	1.050	0.298
	เทคนิคและรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้	-0.305	-0.061	0.728	0.469
	การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อจัดตั้งและบริหารกลุ่ม	0.235	0.189	2.657	0.235

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 10 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุของรูปแบบกระบวนการที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชนกับศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชนด้านเศรษฐกิจ พบว่า ตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม ได้แก่ ขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้ (Beta = 0.293 t = 3.416 Sig = 0.001) กระบวนการได้มาซึ่งคณะกรรมการ (Beta = 0.482 t = 2.967 Sig = 0.004) การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อจัดตั้งและบริหารกลุ่ม (Beta = 0.165 t = 1.050 Sig = 0.298) กระบวนการมีส่วนร่วม (Beta = 0.165 t = 1.050 Sig = 0.298) ทั้งนี้สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมด อธิบายความผันแปรของตัวแปรตามในระดับก่อนข้างสูง ร้อยละ 67.10 (R² = 0.671) และตัวแปรอิสระทุกตัวที่นำเข้าสู่สมการถดถอยพหุมีผลต่อศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชนด้านเศรษฐกิจ

(Sig. $F = 0.000$) ยกเว้นเทคนิคและรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการได้มาซึ่งข้อบังคับส่งผลในระดับน้อย

ตาราง 11 แสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุของรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชน กับศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชนด้านสังคมวัฒนธรรม

ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม	ตัวแปรอิสระ (รูปแบบกระบวนการ)	B	Beta	T	Sig.
Multiple R = 0.588	กระบวนการได้มาซึ่งคณะกรรมการ	-1.410	-.690	5.618	0.000***
$R^2 = 0.345$	กระบวนการได้มาซึ่งข้อบังคับ	1.580	0.281	2.398	0.020
$R^2_{adj} = 0.312$	ขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้	-.874	-0.222	2.008	0.049
$F = 10.54$	กระบวนการมีส่วนร่วม	1.324	0.119	4.269	0.000***
Sig. $F = .000$	เทคนิคและรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้	2.560	0.210	3.458	0.032
	การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อจัดตั้งและบริหารกลุ่ม	2.145	0.351	4.360	0.038

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากตาราง 11 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุของรูปแบบกระบวนการที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชนกับศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชนสังคมวัฒนธรรม พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตาม ได้แก่ กระบวนการได้มาซึ่งคณะกรรมการ (Beta = -0.690 $t = 5.618$ Sig = 0.000) กระบวนการมีส่วนร่วม (Beta = 0.119 $t = 4.269$ Sig = 0.000) กระบวนการได้มาซึ่งข้อบังคับ (Beta = 0.281 $t = 2.398$ Sig = 0.020) เทคนิคและรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ (Beta = 0.210 $t = 3.458$ Sig = 0.032) การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อจัดตั้งและบริหารกลุ่ม (Beta = 0.351 $t = 4.360$ Sig = 0.038) ขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้ (Beta = -0.222 $t = 2.008$ Sig = 0.049)

ทั้งนี้สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมด อธิบายความผันแปรของตัวแปรตาม ในระดับค่อนข้างน้อย ร้อยละ 34.50 ($R^2 = 0.345$) และตัวแปรอิสระทุกตัวที่นำเข้าสู่สมการ แสดงออกมีผลต่อศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจชุมชนด้านสังคมวัฒนธรรม (Sig. F = 0.000)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University